

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.26.2018.AKo

Warszawa, 07 września 2018 r.

**Pani
Barbara Harnatkiewicz
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Tczowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 17 – 20 lipca 2018 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tczowie.

Przedmiot kontroli obejmował stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w ośrodku pomocy społecznej, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 20 lipca 2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że spełnia Pani wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy. Osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu, zgodnie z art. 156 ust. 1 oraz art. 116 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 116 ust. 1a.

W toku kontroli ustalono, że w 2017 r. było zatrudnionych 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r. wymiar zatrudnienia pracowników socjalnych zmniejszył się do 2,5 etatu, ponieważ jeden pracownik socjalny był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy do 26 grudnia 2017 r. oraz w wymiarze ½ etatu od 2 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r. Natomiast na dzień kontroli w Ośrodku

zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. W trakcie kontroli poinformowała Pani, że od 1 sierpnia 2018 r. planuje zatrudnić na stanowisku pracownika socjalnego osobę, która była zatrudniona do 31 lipca 2018 r. w GOPS Tczów na stanowisku asystenta rodziny.

W kontrolowanym okresie ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się na wniosek strony. Zasiłki stałe przyznawane były w prawidłowej wysokości i na odpowiedni okres – bezterminowo lub na okres obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1788). Do wywiadów dołączano niezbędne dokumenty zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy (m.in. z ZUS), dotyczące ewentualnych uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno-rentowego oraz oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym. Z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy przeprowadzano aktualizacje wywiadu środowiskowego nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W większości przypadków przeprowadzano postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców.

Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały elementy wskazane w art. 107 § 1 i 3 k.p.a. Wszystkie decyzje wydano w terminach, o których mowa w art. 35 k.p.a. W dokumentacji stwierdzono potwierdzenia odbioru wydanych przez GOPS decyzji administracyjnych.

W czasie kontroli sprawdzeniu poddano także dokumentację osób skierowanych do domów pomocy społecznej. Kierowanie do domów pomocy społecznej odbywało się wyłącznie na podstawie wniosków osób ubiegających się o tę formę pomocy. Przy wyborze typu domu ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca zamieszkania. Ośrodek kompletował dokumentację stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy oraz sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Prawidłowo ustalano kwotę odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, a wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy określone w k.p.a. Ustalono, że wszystkie osoby przebywają w domach pomocy społecznej, stosownie do zapisu art. 54 ustawy.

W toku kontroli **stwierdzono** następujące **nieprawidłowości**:

1. W jednym przypadku nie przeprowadzono aktualizacji wywiadu środowiskowego z osobą korzystającą z zasiłku stałego mimo zmiany jej sytuacji dochodowej, zaś zmiany dopisano do wywiadu sprzed ponad trzech miesięcy, co jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy. Konsekwencją tego było wydanie decyzji uchylającej prawo do zasiłku stałego bez przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego - niezgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy.
2. W 27 drukach wywiadów na 29 skontrolowanych, plan pomocy został zatwierdzony pieczęcią z *upoważnienia wójta*.
3. W 8 drukach wywiadów praca socjalna nie była w ogóle odnotowana.
4. W zakresie ustalania możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców w jednym przypadku nie przeprowadzono wywiadu alimentacyjnego u zamieszkałej oddzielnie żony klienta pobierającego zasiłek stały. Ponadto w jednej sprawie nie podjęto dalszych działań wobec syna, który odmówił przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego na rzecz matki.
5. W przypadku decyzji nr GOPS.5100.11.1.2015 z dnia 1 grudnia 2017 r., dotyczącej uchylenia prawa do zasiłku stałego z powodu zbiegu uprawnień, w podstawie prawnej nie uwzględniono art. 99 ustawy cytowanego w jej uzasadnieniu.
6. Przy zmianie wysokości świadczenia w decyzjach zmieniających nie odnoszono się do decyzji pierwotnych, tj. decyzji, na mocy których strony nabyły prawo do świadczenia, lecz zmieniano ostatnie decyzje w sprawie, co jest niezgodne z art. 155 k.p.a.

Ponadto podczas kontroli zwrócono uwagę, że jest Pani jedyną osobą upoważnioną do podpisywania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Zgodnie z art. 110 ust. 8 ustawy upoważnienie może być udzielone także innej osobie na wniosek kierownika ośrodka. Nieskorzystanie z tego rozwiązania może doprowadzić do sytuacji, gdy osoba potrzebująca pomocy nie otrzyma jej podczas nagłej i długotrwałej Pani nieobecności.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Przeprowadzać aktualizację wywiadu środowiskowego z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy w przypadku każdej zmiany danych zawartych w ostatnim wywiadzie oraz nie rzadziej niż co 6 miesięcy mimo braku zmiany danych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
2. Wydawać decyzje administracyjne po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego stosownie do art. 106 ust. 4 ustawy.
3. Zatwierdzać plan pomocy rodzinom lub osobom ubiegającym się o pomoc w przeprowadzonych wywiadach środowiskowych oraz ich aktualizacjach podpisem, datą i pieczętką imienną.
4. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, będącej jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego stosownie do art. 6 pkt 12, art. 17 ust. 1 pkt 10 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy.
5. W przypadku osób korzystających z pomocy dokonywać rozeznania sytuacji rodziny zobowiązanej do alimentacji, mając na uwadze możliwość skorzystania z rozwiązania wskazanego w art. 110 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
6. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji administracyjnych właściwe przepisy, zgodnie z art. 107 k.p.a.
7. Zmieniać decyzje, na mocy której strony nabyły prawo do świadczeń z systemu pomocy społecznej zgodnie z art. 155 k.p.a., tj. wyłącznie w odniesieniu do decyzji pierwotnych.

Ponadto zalecam wystąpienie do wójta o udzielenie upoważnienia kolejnej osobie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, zgodnie z zapisem art. 110 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Andrzej Wolszczak, Wójt Gminy Tczów